

Scène uit *Antonioni Project* van Toneelgroep Amsterdam.

Foto Jan Versweyveld

Dan kust Halina Jacob, dan Fedja

weer met met Karina

THEATER
ANTONIONI PROJECT

★★★★★
Antonioni-films verworpen op tooneel tot een vervelende screentest van theateracteurs.

AMSTERDAM De nieuwe Rabozaal van de Stadsschouwburg in Amsterdam moet voor Toneelgroep Amsterdam en het artistieke dreamteam Ivo van Hove/Jan Versweyveld voorsnogen een ideale speeltuin zijn. Met de Holland Festival-productie *Antonioni Project* heeft Toneelgroep Amsterdam een volgende stap gezet in het vervolmaken van de theatertechniek anno 2009. Dit keer opnieuw met een enorme batterij camera's, geluidsmanen, videoschermen en bluescreens. Dit is geen podium meer voor toneelspelers, maar een echte filmstudio.

Met acteurs natuurlijk, bijna het gehele ensemble van Toneelgroep Amsterdam, die in dit geval gereduceerd worden tot kleine poppetjes. Want gedurende de tweeënhalfuur dat Antonioni en zijn project in beslag nemen, zit je vooral naar dat grote scherm te kijken. Waarop je in close-up goed kunt zien hoe beeldschoon de angelique-blonde actrice Karina Smulders eigenlijk is, dat acteur Eelco Smits een prachtig sensuele mond heeft en Frieda Pittoors het meest karakteristieke hoofd. En dat Renée Fokker op film veel beter is dan op het toneel.

Tja - is daar dit project voor bedoeld? Theater moet toch meer zijn dan een uitvoerige screentest van TA-acteurs die bij de film willen? Het enige dat je er inhoudelijk aan overhoudt, is dat relaties komen en gaan. En hoe verveeld en vervelend de welgestelde intelligentsia kan zijn als de passie verdwenen is, en lust overblijft. Dat de mannen dan opzichtige rokenjagers worden, en de vrouwen vooral chagrijnig.

Dat is allemaal aan de orde in de drie Antonioni-films waarop TA deze voorstelling heeft gebaseerd. *L'Avventura*, *La Notte* en *L'Eclisse* - alle uit de jaren zestig, en alle even kunstzinnig, stemmig en verstild - gaan over de raadselachtige kanten van waarom mensen soms voor elkaar kiezen, en waarom soms niet. Antonioni had weinig woorden nodig, en vertelde veel in beeld en sfeer. Van bijna acht uur film heeft Van Hove een voor zijn doen korte voorstelling gemaakt, door de drie verhaallijnen door elkaar te husselen en die uiteindelijk, als in een echte mozaïekfilm, bij elkaar te laten komen.

Hiermee wil hij ongetwijfeld benadrukken dat relaties vluchtig zijn en eindig, dat de mens niettemin door moet en dat berusting tenslotte de enige uitweg is. Een vrij simpel gegeven dat hier in soms bewust lamledige scènes uit de doeken wordt gedaan. Dan kust Halina weer met Jacob, dan Fedja met Karina en gek genoeg kust Frieda bijna ook met Alwin. En zo

voort. Of die acteurs nou Vittoria, Riccardo of Ettore heten, het maakt eigenlijk niet uit. Waarbij moet worden aangetekend dat Marieke Heebink en Hans Kesting als het uit elkaar gegroeide echtpaar als enigen mededogen oproepen. Vooral Heebink is goed in haar voortdurende zoektocht.

Als extraatje is dit keer een jazzorkest toegevoegd (The Trumpack), dat geweldig lekkere muziek speelt. Maar dat wordt aan het eind overstemd door de acteurs die expres lelijk *My Funny Valentine* verkrachten.

Ronduit pathetisch is het vertonen van gesampelde videobeelden van allerlei straatgeweld (opgeblazen autobussen, lijken, afgehakte ledematen) Ja hoor, we weten wel dat de wereld in brand staat en wij alleen maar aan ons eigen kleine leed denken!

Antonioni Project is imponerend door het technisch vernuft, maar in die zin ook behoorlijk megalomaan, en soms zelfs op het arrogante af. Als of de theatermakers in hun speeltuin verdwald zijn geraakt.

Na *Rocco en zijn broers* en *Kreten en gefluister* - de vorige Van Hove-voorstellingen naar een filmscript - is *Antonioni Project* de afsluiting van een kil en naargeestig seizoen. Het lege, witte bed dat prominent op het podium staat is wat dat betreft veelzeggend.

Hein Janssen

Antonioni Project door Toneelgroep Amsterdam. In Stadsschouwburg Amsterdam t/m 20 juni.